

B.Com. Semester - 5 (CBCS) Examination
Oct/Nov - 2024 (NEW COURSE)
Management Accounting - 1(Dse-3)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન. ૧ અનંત લી. ના પાકા સરવૈયા

(20)

જવાબદારીઓ	2022	2023	મિલકતો	2022	2023
ઇક્વિટી શેરમૂડી	1000000	1200000	જમીન મકાન	600000	800000
પ્રેફરન્શ શેરમૂડી	500000	300000	સાંચા યંત્રો	700000	900000
ડિબેન્ચર્સ	200000	900000	ફર્નિચર	100000	200000
લાંબા ગાળાની લોન	200000	300000	રોકાણો	300000	100000
ન. નું. ખાતું	400000	600000	દેવાદારો	400000	800000
સૂચિત ડિવિડન્ડ	100000	200000	સ્ટોક	300000	700000
નહીં મંગાવેલ ડિવિડન્ડ	100000	50000	અગાઉથી ચૂકવેલ ખર્ચ	100000	50000
કરવેરાની જોગવાઈ	100000	150000	રોકડ/બેંક	100000	250000
લેણદારો	100000	100000	પાઘડી	100000	150000
ચૂકવવાના બાકી ખર્ચ	50000	100000	પ્રાથમિક ખર્ચ	100000	50000
દેવી હૂંડી	50000	100000			
	2800000	4000000		2800000	4000000

વધારાની માહિતી

- (1) વર્ષ દરમિયાન કંપનીએ કેટલાક પ્રેફ. શેર 10% પ્રીમિયમથી પરત કર્યા અને આ હેતુ માટે રોકાણો (ચોપડે કિંમત રૂ. 200000) રૂ. 250000 માં વેચ્યા હતા.
- (2) વર્ષ દરમિયાન કંપનીએ એક ચાલુ ધંધો ખરીદ્યો જેમાં જમીન મકાન રૂ. 1000000, યંત્રો રૂ. 100000, સ્ટોક રૂ. 50000, દેવાદારો રૂ. 100000 અને લેણદારો રૂ. 80000 નો સમાવેશ થતો હતો. ખરીદ કિંમત રૂ. 360000 પેટે રૂ. 200000 ની કિંમતના ઇક્વિટી શેર અને રૂ. 160000 ની કિંમતના ડિબેન્ચર્સ ચૂકવ્યા હતા.
- (3) યંત્રો પર રૂ. 100000 અને ફર્નિચર પર રૂ. 20000 ધસારો ગણેલ હતો જ્યારે જમીન મકાન પર વર્ષ દરમિયાન ધસારો ગણવામાં આવ્યો નથી.
- (4) વર્ષ દરમિયાન રૂ. 120000 નું ડિવિડન્ડ ચૂકવેલ હતું, જેમાં નહીં મંગાવેલ ડિવિડન્ડની અમુક રકમ સમાયેલી છે.

જરૂરી ગણતરી, કાર્યશીલ મૂડીમાં ફેરફાર અને નફા નુકસાન ખાતા સાથે ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન. ૧ રાધિકા લી.ના સરવૈયા પરથી ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક જરૂરી અન્ય પત્રકો અને ખાતાઓ સાથે તૈયાર કરો.

જવાબદારીઓ	31-3-2022	31-3-2023	મિલકતો	31-3-2022	31-3-2023
છ. શેરમૂડી	390000	520000	પાઘડી	16000	10000
સામાન્ય અનામત	221000	260000	યંત્રો	400000	400000
મૂડી અનામત	-	13000	જમીન મકાન	640000	835000
નફા નુકસાન ખાતું	78000	97500	રોકાણો	130000	104000
ડિબેન્ચર્સ	260000	182000	દેવાદારો	250000	280000
લેણદારો	100000	69000	સ્ટોક	114000	123000
દેવી હૂંડીઓ	56000	100000	રોકડ સિલક	10000	29000
આવકવેરાની જોગવાઈ	117000	110500			
સ્થિર મિલકતો પર					
ધસારા ભંડોળ	299000	377000			
સૂચિત ડિવિડન્ડ	39000	46800			
નહીં મંગાવેલ ડિવિડન્ડ	-	5200			
	1560000	1781000		1560000	1781000

વધારાની માહિતી

- (1) એક યંત્ર રૂ. 32500માં વેચેલ હતું, જેની પડતર રૂ. 65000 હતી અને તેના પર રૂ. 27500 ધસારો ગણવામાં આવેલ હતો. રૂ. 18000 નું એક યંત્ર માંડી વાળ્યું જેના પર પૂરો ધસારો ગણવામાં આવેલ હતો.
- (2) ચાલુ વર્ષે જમીન મકાન પર રૂ. 43500 તથા યંત્રો પર રૂ. 80000 ધસારો ગણેલ હતો.
- (3) ડિબેન્ચર્સ 5% પ્રીમિયમથી પરત કરેલ હતા.
- (4) થોડા રોકાણો નફાથી વેચ્યા હતા અને નફો મૂડી અનામત ખાતે જમા કરેલ છે.
- (5) અગાઉના વર્ષોમાં સ્ટોક તેની મૂળ કિંમત કરતાં 5% ઓછી કિંમતે આંકવામાં આવતો. જે હવે મૂળકિંમતે દર્શાવવાનું નક્કી કર્યું છે. તે મુજબ ચાલુ વર્ષનો સ્ટોક તેની સાચી કિંમતે દર્શાવેલ છે.
- (6) પાછલા વર્ષના કરવેરાની રકમ રૂ. 80000 ચૂકવેલ છે.

પ્રશ્ન. ૨ રોહિત લી. ની નીચેની માહિતી પરથી ભારતીય હિસાબી ધોરણ – 3 મુજબનું રોકડ પ્રવાહ પત્રક તૈયાર કરો. (20)

જવાબદારીઓ	31-3-2022	31-3-2023	મિલકતો	31-3-2022	31-3-2023
ઇક્વિટી શેરમૂડી	100000	400000	કાયમી મિલકતો	300000	800000
મૂડી અનામત	100000	-	રોકાણો	300000	200000
કરવેરાની જોગવાઈ	200000	500000	ચાલુ મિલકતો	200000	400000
બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ	400000	500000			
	800000	1400000		800000	1400000

વધારાની માહિતી

- (1) વર્ષની શરૂઆતમાં કંપનીએ બધી કાયમી મિલકતો રૂ. 500000 માં વેંચી દીધી હતી અને નફો મૂડી અનામત ખાતે લઈ ગયા હતા.
- (2) મૂડી અનામત ખાતામાંથી કંપનીએ પૂર્ણ ભરપાઈ બોનસ શેર આપેલ હતા.
- (3) વર્ષ દરમિયાન રોકાણો રૂ. 120000 માં વેચ્યા હતા.
- (4) વર્ષ દરમિયાન રૂ. 500000 આવકવેરાની જોગવાઈ કરી હતી.
- (5) વર્ષ દરમિયાન રૂ. 200000 વચગાળાનું ડિવિડન્ડ ચુકવ્યું હતું.

અથવા

પ્રશ્ન. ૨ વિરાટ લી. ની નીચેની માહિતી પરથી ભારતીય હિસાબી ધોરણ - ૩ મુજબનું રોકડ પ્રવાહ પત્રક તૈયાર કરો.

જવાબદારીઓ	31-3-2022	31-3-2023	મિલકતો	31-3-2022	31-3-2023
ઇ. શેરમૂડી	100000	75000	સ્થિર મિલકતો	130000	148000
નફાનુકસાન ખાતું	70000	32000	રોકાણો	15000	12000
૪%ના ડિબેન્ચર	-	50000	સ્ટોક	10000	15000
લેણદારો	5000	51000	દેવાદારો	15000	35000
કરવેરાની જોગવાઈ	15000	17000	રોકડ-બેંક	12000	9000
			પ્રાથમિક ખર્ચ	8000	6000
	190000	225000		190000	225000

વધારાની માહિતી

- (1) કંપનીધારા મુજબ કંપનીએ પોતાની 25% જેટલી ઇ. શેરમૂડી મૂળ કિંમતે બાયબેક કરી છે.
- (2) વર્ષ દરમિયાન રૂ. 9000 વચગાળાનું ડિવિડન્ડ ચુકવ્યું હતું.
- (3) વર્ષ દરમિયાન રૂ. 14000 આવકવેરો ચુકવ્યો હતો.
- (4) સ્થિર મિલકતો પર રૂ. 5000 ઘસારાની જોગવાઈ કરી હતી.
- (5) રૂ. 5000 ની પડતર કિંમતના રોકાણો રૂ. 1000 નફાથી વેચ્યા હતા.

પ્રશ્ન. ૩ કેજરી ફાર્માની એક પ્રોડક્ટનું પ્રમાણ અને ખરેખર મિશ્રણ નીચે મુજબ છે.

(15)

માલસામાન	પ્રમાણ જથ્થો (KG)	પ્રમાણ ભાવ (પ્રતિ Kg)	ખરેખર જથ્થો (KG)	ખરેખર ભાવ (પ્રતિ Kg)
A	25	4.00	650	4.50
B	35	3.00	950	3.50
C	40	2.00	1200	1.80

સામાન્ય બગાડ દાખલ કરેલ એકમોના 20% અંદાજેલ હતું. ખરેખર ઉત્પાદન 2400 કિલોગ્રામ થયું. નીચેના વિચલનો ગણો.

- (1) માલસામાન પડતર વિચલન
- (2) માલસામાન ભાવ વિચલન
- (3) માલસામાન મિશ્રણ વિચલન
- (4) માલસામાન ઊપજ વિચલન

અથવા

પ્રશ્ન. ૩ પિયુષ અત્તર ફ્. ની એક પ્રોડક્ટ નીચે મુજબ મિશ્રણ ધરાવે છે.

માલસામાન	પ્રમાણ જથ્થો	પ્રમાણ ભાવ (પ્રતિ Kg)	ખરેખર જથ્થો (KG)	ખરેખર ભાવ (પ્રતિ Kg)
A	50 %	5.00	230	6.00
B	20 %	4.00	100	5.00
C	30 %	10.00	170	9.00

બગાડનું પ્રમાણ દાખલ કરેલ એકમોના 10% જેટલું છે જેની કોઈ ભંગાર કિંમત નથી. ખરેખર 360 KG નું ઉત્પાદન થયું હતું.

ગણતરી કરો :

- (1) માલસામાન પડતર વિચલન
- (2) માલસામાન મિશ્રણ વિચલન
- (3) માલસામાન વપરાશ વિચલન
- (4) માલસામાન ભાવ વિચલન

પ્રશ્ન. ૪ BCCI લી. ની એક પેદાશના ઉત્પાદન માટે કામદાર કલાકો અને તેની પડતરની માહિતી નીચે મુજબ છે. (15)

કામદારો	પ્રમાણ કલાકો	પ્રમાણ દર	ખરેખર કલાકો	ખરેખર પડતર
બોલર	10	4.00	4500	22500
બેટર	16	2.00	10000	18000
ફિલ્ડર	8	3.00	4200	12600

પ્રમાણ માહિતી એક એકમના ઉત્પાદન અંગેની છે જ્યારે ખરેખર 500 એકમોનું ઉત્પાદન શક્ય બન્યું છે. મજૂરીના નીચેના વિચલનો ગણો;

- (1) મજૂરી પડતર વિચલન
- (2) મજૂરી દર વિચલન
- (3) મજૂરી કાર્યક્ષમતા વિચલન
- (4) મજૂરી પેટા કાર્યક્ષમતા વિચલન

અથવા

પ્રશ્ન. ૪ ICC લી. ના ઉત્પાદન વિભાગની માહિતી નીચે મુજબ છે. નીચે આપેલ મજૂરી વિચલનો ગણો;

કર્મચારી ગ્રેડ	પ્રમાણ દિવસો	પ્રમાણ પડતર	ખરેખર દિવસો	ખરેખર પડતર
A	30	60.00	3200	4800
B	20	60.00	1900	7600
ઉત્પાદન	1 એકમ		100 એકમ	

- (1) મજૂરી પડતર વિચલન
- (2) મજૂરી દર વિચલન
- (3) મજૂરી કાર્યક્ષમતા વિચલન
- (4) મજૂરી મિશ્રણ વિચલન
- (5) મજૂરી ઊપજ વિચલન

ENGLISH VERSION

Que.1 Balance sheets of Anant Ltd.

(20)

Liabilities	2022	2023	Assets	2022	2023
Equity share capital	1000000	1200000	Land building	600000	800000
Preference share capital	500000	300000	Machines	700000	900000
Debentures	200000	900000	Furniture	100000	200000
Long-term loans	200000	300000	Investments	300000	100000
Profit and loss a/c.	400000	600000	Debtors	400000	800000
Proposed Dividend	100000	200000	Stock	300000	700000
Unclaimed Dividend	100000	50000	Expenses paid in advance	100000	50000
Provision of tax	100000	150000	Cash/Bank	100000	250000
Creditors	100000	100000	Goodwill	100000	150000
Outstanding expenses	50000	100000	Preliminary expenses	100000	50000
Bills payable	50000	100000			
	2800000	4000000		2800000	4000000

Additional information

- (1) During the year, the company redeemed some pref. shares at 10% premium and for this purpose the investments (book value Rs. 200000) were sold for Rs. 250000.
- (2) During the year, the company bought an on-going business in which the land was worth Rs. 100000, machines Rs. 100000, stock Rs. 50000, debtors Rs. 100000 and creditors Rs. 80000. The purchase price Rs. 360000 was settled by equity shares of Rs. 200000 and Debentures worth Rs 160000.
- (3) Depreciation of Rs. 100000 on machinery and Rs. 20000 on furniture was provided for while Land and building was not depreciated during the year.
- (4) During the year, dividend of Rs. 120000 was paid, which includes some amount of unclaimed dividend.

Prepare a funds flow statement with necessary working notes, change in working capital and profit & loss account.

OR

Que.1 Prepare funds flow statement with other statements from the balance sheets of Radhika Ltd.

Liabilities	31-3-2022	31-3-2023	Assets	31-3-2022	31-3-2023
Equity share capital	390000	520000	Goodwill	16000	10000
General Reserve	221000	260000	Machines	400000	400000
Capital Reserve	-	13000	Land building	640000	835000
Profit loss account	78000	97500	Investments	130000	104000
Debentures	260000	182000	Debtors	250000	280000
Creditors	100000	69000	Stock	114000	123000
Bills payable	56000	100000	Cash	10000	29000
Provision of income tax	117000	110500			
Depreciation fund on fixed assets	299000	377000			
Proposed Dividend	39000	46800			
Unclaimed dividends	-	5200			
	1560000	1781000		1560000	1781000

Additional information

- (1) A machine was sold for Rs. 32,500 which was costing Rs. 65,000 and Rs. 27,500 as depreciation was written off till date. A machine costing Rs. 18,000 which had the same amount of depreciation calculated till date, was written off
- (2) Write off depreciation on land and building Rs. 43,500 and Rs. 80,000 on machines.
- (3) Debentures were redeemed at a premium of 5%.
- (4) Some investments were sold out at profit and the profits have been deposited in the capital reserve.
- (5) In earlier years, the stock was valued at 5% less than its original price. It was now decided to show the stock at the original price. Accordingly the current year's stock is shown at its true price.
- (6) Last year's tax amount Rs. 80000 has been paid.

Que.2 Prepare a cash flow statement of Rohit Ltd. as per AS -3 from the following information.

(20)

Liabilities	31-3-2022	31-3-2023	Assets	31-3-2022	31-3-2023
Equity share capital	100000	400000	Fixed assets	300000	800000
Capital reserve	100000	-	Investments	300000	200000
Provision for tax	200000	500000	Current assets	200000	400000
Bank overdraft	400000	500000			
	800000	1400000		800000	1400000

Additional information

- (1) At the beginning of the year, the company sold all the fixed assets for Rs. 500000 and transferred the profits to the capital reserve.
- (2) The company issued fully paid bonus shares from the capital reserve account.
- (3) Investments were sold for Rs. 120000 during the year.
- (4) Provided for income tax of Rs. 5,00,000 during the year.
- (5) An interim dividend of Rs. 2,00,000 was paid during the year.

OR

Que.2 Prepare a cash flow statement of Virat Ltd. as per AS -3 from the following information.

Liabilities	31-3-2022	31-3-2023	Assets	31-3-2022	31-3-2023
Equity share capital	100000	75000	Fixed assets	130000	148000
Profit & Loss A/c	70000	32000	Investments	15000	12000
8% Debentures	-	50000	Stock	10000	15000
Creditors	5000	51000	Debtors	15000	35000
Provision of tax	15000	17000	Cash-Bank	12000	9000
			Preliminary expenses	8000	6000
	190000	225000		190000	225000

Additional information:

- (1) As per the Provisions of companies' Act, the Company executed buy back of 25% of its own share capital at par prices.
- (2) An interim dividend of Rs. 9000 was paid during the year.
- (3) Rs. 14000 income tax was paid during the year.
- (4) A provision of depreciation of Rs. 5000 was made on fixed assets.
- (5) Investments worth Rs. 5000 were sold for a profit of Rs. 1000.

Que.3 The standard and actual mixture of a product of Kejri Pharma are as follows.

(15)

Materials	Standard Qty. (Kg)	Standard Price (Per Kg)	Actual Qty. (Kg)	Actual Price (Per Kg)
A	25	4.00	650	4.50
B	35	3.00	950	3.50
C	40	2.00	1200	1.80

Normal waste was estimated at 20% of the units introduced. Actually the production was 2400 Kgs. Calculate the following;

- (1) Material Cost variance
- (2) Material Price variance
- (3) Material Mix variance
- (4) Material Yield variance

OR

Que.3 One of the products of Piyush Attar Co. contains the following mixture.

Materials	Standard Qty.	Standard Price per kg	Actual Qty. (Kg)	Actual Price per kg
A	50 %	5.00	230	6.00
B	20 %	4.00	100	5.00
C	30 %	10.00	170	9.00

The amount of waste is as high as 10% of the entered units that have no scrap value. Actually 360 KG was produced.

Calculate:

- (1) Material Cost variance
- (2) Material Mix variance
- (3) Material Usage variance
- (4) Material Price variance

Que.4 BCCI Ltd. Furnishes information on the working hours and its cost of a product as under;

(15)

Workers	Standard Hours	Standard Rate	Actual Hours	Actual total cost
Bowlers	10	4.00	4500	22500
Batters	16	2.00	10000	18000
Fielders	8	3.00	4200	12600

The standard information is for the production of one unit where actually 500 units were produced.

Calculate variances of labor:

- (1) Labor Cost variance
- (2) Labor Rate variance
- (3) Labor Efficiency variance
- (4) Labor Sub-Efficiency variance

OR

Que.4 ICC Ltd. Provides information of the production department as under;

Employee Grade	Standard Days	Standard Cost	Actual Days	Actual Cost
A	30	60.00	3200	4800
B	20	60.00	1900	7600
Production	1 unit		100 units	

Calculate:

- (1) Labor cost variance
- (2) Labor Rate variance
- (3) Labor Efficiency variance
- (4) Labor Mix variance
- (5) Labor Yield variance
